

Nr 164.

Av herrar **Olsson** i Blädinge och **Norman**, *om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om en utredning angående jordbrukets produktionskostnader för livsförnödenheter m. m.*

Redan 1917 skrev riksdagen till Kungl. Maj:t och begärde utredning om produktionskostnaderna för en del livsförnödenheter, förnämli-
gast kostnaderna för spannmålsproduktionen, varefter Kungl. Maj:t upp-
drog åt sakkunniga att verkställa en sådan utredning.

Emellertid har oss veterligen ännu icke något resultat av denna utredning blivit offentliggjort och ovisst är om eller när så kommer att ske. Det är uppenbart att en utredning, som bedrivs på sådant sätt, icke blir till någon praktisk nytta, vilket måste beklagas, ty vad är det väl för glädje med att efter några år få veta vad det har kostat att producera den eller den varan; ja icke mera än att få en hel del annan statistik av ganska tvivelaktigt värde. Däremot om utredningen bedrivs med sådan skyndsamhet, att kostnadsfrågan kan sägas vara aktuell vid den tid, då utredningen föreligger, bör den kunna bli till nytta för såväl producenter som konsumenter.

Vid förra årets riksdag tilläto vi oss i sådant syfte föreslå, att det föranstaltades om en fortgående permanent utredning beträffande ovanberörda produktionskostnader, men ville riksdagens andra kammare då på 4:e tillfälliga utskottets förslag avvakta, vad den redan begärda utredningen kunde giva till resultat.

Det skäl, som gör, att vi fortfarande anse det vara nödvändigt, att en utredning på sätt vi angivit kommer till stånd, är den över alla andra viktiga frågan om vårt lands självförsörjning. Skall denna självförsörjning, så vitt i mänsklig förmåga står, bli verklighet, måste den på ett eller annat sätt stödjas av staten, vare sig det nu skall bli i form av tullskydd eller statsgaranti av ett eller annat slag. I all framtid går det väl ändå icke att vidhålla en sådan princip, att landets jordbrukare skola på vinst och förlust producera de för folknäringen nödvändiga livsmedlen utan att hava någon säkerhet för att de ens äro behöfliga, såsom nu i fråga om brödsäden, vilken icke ens kan för-

säljas utan till högst betydande underpris av vad det kostat att producera den.

Vår tro är, att om statsmakterna mera sört för att den ovanligt rika inhemska brödsädesskörden kommit till användning, hade detta haft en betydande inverkan på arbetsmarknaden genom minskad arbetslöshet. Jordbruket hade då haft möjlighet att återbörda en god del av de arbetskrafter, som industrin förut dragit till sig, och köpkraften hade bland jordbrukarne varit starkare, vilket i sin mån bidragit till lättnad för industrin.

Det är rent av beklämmande att se, hurusom man nu nödgas utanordna tjugotals miljoner till improduktiva arbeten, och därtill veta, att man förut för liknande belopp till större delen importerat den brödsädesvara, jämte andra livsmedel, varmed dessa arbetare skola livnära sig, mitt under det att landets egna kornbodar stå överfulla av den inhemska varan, utan att för densamma avnämare finnas. En sådan huvudlös hushållning måste förr eller senare leda till fördärv; — och ändå har jordbruket sitt eget departement, som enkom tillkommit för att tillvarata dess intressen!

En stabilisering av priserna å våra livsförnödenheter, särskilt brödsädesspannmålen, är enligt vårt förmenande nödvändig, om denna produktion skall kunna tryggas, men för att detta skall kunna ske efter rättvisa grunder med hänsyn till andra näringar, måste man åtminstone tillnärmelsevis känna produktionskostnaderna, och är detta lika nödvändigt vare sig man väljer skyddsåtgärder genom tullar eller annan garanti.

I ändamål att till hela vårt folks bästa i möjligaste mån trygga landets egen livsmedelsproduktion tillåta vi oss vördsamt hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att det täcktes Kungl. Maj:t dels vidtagna erforderliga åtgärder för en fortgående permanent utredning angående jordbrukets produktionskostnader för livsförnödenheter, i främsta rummet brödsädesspannmål, och att resultatet av denna utredning bliver på lämpligt sätt årligen offentliggjort, och dels låta utreda på vad sätt lämplig garanti kan beredas producenter av brödsädesspannmål att, till pris vartill utredningen om produktionskostnaden kan giva stöd, vinna avsättning för den producerade brödsädesvaran.

Stockholm den 28 januari 1922.

P. M. Olsson.

David Norman.